

VUOREKSEN KOULU

VALINNAISAINEOPAS 9. luokalle

Lyhyet valinnaisaineet

2026

Vuoreksen koulun oppilas saa valita 9. llä luokalla kaksi lyhyttä valinnaisainetta. Valinnaisainetta opiskellaan yhden lukukauden eli syys- tai kevätlukukauden ajan ja sitä opiskellaan 2 tuntia viikossa (yhteensä 1 vuosiviikkotunti vvt). Nämä lyhyet valinnaisaineet valitaan 8. luokan kevätlukukaudella.

Valinnaisaineet voivat

tuoda vaihtelua koulupäivään
tukea harrastuksiasi
selkeyttää jatko-opintohaaveitasi
vahvistaa arjen taitojasi
innostaa oppimaan uusia asioita.

Lyhyet valinnaisaineet arvioidaan asteikolla hyväksytty/hylätty. Lyhyessä valinnaisaineessa osoitettu osaaminen voi korottaa kyseisen oppiaineen päättöarvosanaa. Valinnaisainevalinnat ovat **sitovia**, eikä niitä voi vaihtaa kuin hyvin perustelluista syistä. **Valinnaisaineet valitaan FORMS-lomakkeella 31.1.2026 mennessä opon tunnilla. Valitse kaksi (2) eri valinnaisainetta** eli et voi valita samaa valinnaisainetta syys- ja kevätlukukaudeksi.

Vuoreksen lyhyet valinnaisaineet

Bändisoittoa

Elektroniikka

Elokuvaa ja osallistumista

Joustava keho ja mieli – Tanssia ja treeniä

Kahvilakurssi ja hygieniapassi

Kasvisruokaa!

Keramiikka ja kuvanveisto

Kuntoilu – Fysiikkaharjoittelun perusteet

Lukemisen ja kirjoittamisen iloa

Maalaustaiteen mestariksi

Matematiikkaa omaan tahtiin

Palloilu – Pelin ja taidon oppiminen

Polku omaan hyvinvointiin

Retkeily – Telttayö luonnossa (vain syksyllä)

Vaateompelu

Välkkärit

Bändisoittoa, Musiikki

Tavoite: Vahvistetaan soitto-, ja laulutaitoja, saadaan varmuutta esiintymisistä, pidetään hauskaa musiikin parissa.

Sisältö: Harjoitellaan monipuolisesti erilaisia oppilaiden toivomia biisejä ja valmistaudutaan erilaisiin esiintymisiin. Ei tarvitse aiempaa osaamista, opetellaan yhdessä. Myös laulutekniikkaa voidaan opetella, jos halukkaita löytyy. Tervetuloa pitämään hauskaa soiton ja laulun parissa!

Arviointi: Hyväksytty/hylätty

Hyväksytty suoritus vaatii läsnäolon ja osallistumisen oppitunneilla.

Elektroniikka, Käsityö

Tavoite: Kurssilla opit ymmärtämään elektronisten laitteiden toimintaa ja opit myös itsenäisesti rakentamaan sellaisia.

Sisältö: Elektroniikka-valinnaiskurssilla pääset tutustumaan tarkemmin elektroniikan komponentteihin, rakenteluun ja laitteiden toimintaperiaatteisiin. Kurssilla rakennetaan pienjännitteisiä laitteita ja päästään kokeilemaan jopa oman piirilevyn suunnittelua ja valmistusta.

Arviointi: Hyväksytty/hylätty

Hyväksytty suoritus vaatii läsnäolon ja osallistumisen oppitunneilla.

Elokuvaa ja osallistumista, Yhteiskuntaoppi

Tavoite: Tavoitteena on tutkia historian ja nykypäivän ilmiöitä, asioita. Pyrimme tekemään vierailukäyntejä lähiseutuun tutustuen. Katsomme uutisia, elokuvia ja dokumentteja. Tavoitteena on ajattelutaidon kehittyminen ja keskustelu yhdessä muiden kanssa.

Sisältö: Tutustumme elokuvaan ja niiden ilmaisukeinoihin. Arvioimme elokuvia ja keskustelemme niistä.

Suunnittelemme ja teemme omia kirjoituksia, myös pienimuotoista käsikirjoittamista, näyttelemistä ja kuvaamista.

Tutustumme omaan lähiympäristöön, Tampereen seutuun ja kurkistamme Suomesta ulkomailmaan.

Kurssi tarjoaa yhdessä ja yksin kokemista, tekemistä ja vaikuttamista. Oppilaat ovat mukana kurssin suunnittelussa.

Arviointi: Hyväksytty/hylätty, läsnäolo oppitunneilla, sovittujen töiden tekeminen pääasiassa oppitunneilla

Joustava keho ja mieli – Tanssia ja treeniä, Liikunta

Tavoitteet: Kurssin tavoitteena on oppia:

- a) Kuuntelemaan ja huoltamaan omaa kehoa
- b) Kokeilemaan monipuolisesti erilaisia ryhmäliikunnan muotoja
- c) Päästä kokeilemaan liikunnan ohjaamista muille esimerkiksi oman lajin kautta
- d) Tuottaa tanssillinen esitys välitunnille tai koulun juhlaan

Sisällöt ja työtavat: Kurssin sisältö rakennetaan yhdessä oppilaiden kanssa, käyttäen myös heidän omaa osaamistaan kehonhuollosta, tanssista sekä harjoittelusta. Työskentelemme tiiviinä ryhmänä käyttäen tunneilla apunamme musiikkia, painoja sekä omaa kehoamme. Kurssikokonaisuus rakentuu kehonhuollon, tanssin, esityksen sekä ryhmäliikunnan varaan.

Arviointi: hyväksytty / hylätty

Kahvilakurssi ja hygieniapassi, Kotitalous

Tavoite: Kahvilan perustamiseen, toimintaan ja kahvilatyöskentelyyn perehtyminen. Toisena tavoitteena on hygieniavaatimusten opettelu käytännössä.

Sisältö: Kurssilla perehdytään työntekoon ja yrittäjyyteen, näkökulmana on kahvilan toiminta. Tehdään kahvilaan soveltuvia ruoka-annoksia ja leivonnaisia. Oppilaiden kotitaloudellisessa osaamisessa syvennyttään erityisesti puhtaanapidon merkitykseen ja hygieenisten työtapojen ja -menetelmien tuntemiseen kotitalouksissa ja yritysmaailmassa, erityisesti kahviossa.

Mahdollisuus tehdä omakustanteinen Ruokaviraston hygieniapassikoe (ei vaikuta kurssin läpäisyyn).

Arviointi: Hyväksytty/Hylätty. Hyväksytty arvosana edellyttää aktiivista työskentelyä oppitunneilla ja annettujen tehtävien palauttamista.

Kasvisruokaa! Kotitalous

Tavoite: Tutustua kasvisruokavalioon käytännössä. Oppia tekemään ympäristöystävällistä ja samalla maistuvaa ruokaa.

Sisältö: Tällä kurssilla on mahdollista ajatella toisin eli tehdä tutuista ruoista uusia versioita, jossa lihan tilalla käytetään kasviksia, osa myös vegaanisina. Tutustutaan erilaisiin eläinperäisen valkuaisen korvaajiin sekä tapoihin tehdä kasvisruoasta erittäin hyvää. Tehdään

perinteisiä ruokia kasvisversiona ja kehitellään omia reseptejä ruoanvalmistukseen ja leivontaan.

Arviointi: Hyväksytty/Hylätty. Hyväksytty arvosana edellyttää aktiivista työskentelyä oppitunneilla ja annettujen tehtävien palauttamista.

Keramiikka ja kuvanveisto, Kuvataide

Tavoite: Kokeillaan erilaisia keramiikan ja kuvanveiston menetelmiä, vanhempia perinteisiä sekä uudempia ja kokeellisia. Kurssilla kehitetään kolmiulotteista ajattelua sekä omaa luovuutta ja ilmaisuvoimaa.

Sisältö: Kurssilla harjoitellaan erilaisia kuvanveistotekniikoita sekä perinteisimpiä keramiikan rakentamistekniikoita mm. makkara-, levy- ja käsinrakentamistekniikoita. Testaamme savitöiden maalaamista encobe-väreillä sekä lasittamista. Teemme pienempiä harjoituksia ja kokeiluja sekä keskittyneempää työskentelyä vaativia isompia kokonaisuuksia. Inspiraatiota haetaan sekä varhaisemmista klassikoista että nykytaiteen tämänhetkisistä tekijöistä, oppilaiden ajatuksia ja mielenkiinnon kohteita aktiivisesti kuunnellen.

Arviointi: hyväksytty / hylätty

Kuntoilu – Fysiikkaharjoittelun perusteet, Liikunta

Tavoitteet: Kurssin tavoitteena on, että oppilas harjoittelee aktiivisesti yksin ja yhteistyössä muiden kanssa uusia liikunta- ja fysiikkaharjoittelun taitoja sekä oppii hahmottamaan omaa kuntoa ja saa työkaluja sen kehittämiseen.

Sisällöt ja työtavat: Kurssin tarkka sisältö muotoutuu osallistujien yhteissuunnittelun tuloksena. Kurssilla tehdään tutuksi kuntosalilla käyminen, kehonpainoharjoittelu, sykemittarin yms. teknologian kokeilu, ulkokuntosaleihin tutustuminen, sykealueet lenkillä ja treenissä, erilaiset treeniohjelmat ja trendit, eri voiman osa-alueet sekä mahdollisuuksien mukaan myös tutustuminen yksityisiin kuntosalipalveluihin.

Arviointi: hyväksytty / hylätty

Lukemisen ja kirjoittamisen iloa, Äidinkieli

Tavoite: Tavoitteena on nauttia lukemisesta ja kirjoittamisesta sekä kehittyä kirjoittajana monipuolisemmaksi tekstin tuottajaksi. Tutustutaan fiktiivisiin teksteihin ja harjoitellaan erilaisten luovien tekstien kirjoittamista. Kehitetään ajattelutaitoa, oman mielipiteen perustelemista ja keskustelutaitoa.

Sisältö: Luetaan monipuolisesti kirjallisuutta, esim. runoja ja novelleja. Keskustellaan ja pohditaan, vinkataan kirjoja ja kokeillaan erilaisia tapoja tutustua kirjallisuuteen.

Leikitään sanoilla ja käytetään mielikuvitusta. Kokeillaan erilaisia lyhyitä ja luovia sanataideharjoituksia ja kirjoitetaan myös pidempiä tekstejä. Vahvistetaan jokaisen omaa persoonallista ääntä kirjoittajana.

Sisältöä ja painotuksia voidaan tarkentaa yhdessä osallistujien toiveiden mukaan.

Arviointi: hyväksytty / hylätty

Maalaustaiteen mestariksi, Kuvataide

Tavoite: Maalauskurssilla harjoitellaan erilaisia maalaustekniikoita erityisesti akvarelli- ja akryylivärejä käyttäen. Tavoitteena on syventää oppilaan omaa kuvallista ilmaisua ja löytää vapautta omaan maalaamiseen.

Sisältö: Kurssilla kokeillaan ja harjoitellaan oman ilmaisun syventämistä erilaisten maalaustekniikoiden avulla. Inspiraatiota haetaan sekä varhaisemmista klassikoista että nykyaikaisen taiden tämänhetkisten tekijöistä, oppilaiden ajatuksia ja mielenkiinnon kohteita aktiivisesti kuunnellen. Aloita tiesi maalaustaiteen mestariksi, tällä kurssilla saat väriä elämään!

Arviointi: hyväksytty / hylätty

Matematiikkaa omaan tahtiin, Matematiikka

Tavoite: Tavoitteena on oman toimijuuden, matemaattisen itsetunnon sekä matemaattisten taitojen kehittyminen. Valinnaisessa on aikaa keskittyä vaikeisiin asioihin, jotta matematiikan opiskelu olisi vähemmän kuormittavaa.

Sisältö: Kerrataan yläkoulun matematiikkaan jääneitä puutteita ja harjoitellaan meneillään olevien matematiikan kurssien sisältöjä. Harjoitellaan päässälaskutaitoa, laskutoimitusten muodostamista sekä opiskelutekniikoita kuten järkevien tavoitteiden asettamista sekä itselle keskeisiin sisältöihin keskittymistä. Harjoitellaan joitakin keskeisiä matemaattisia ohjelmistoja kuten Excel ja Geogebra.

Käytännössä kertaillaan 9lk oppikirjan, opettajan tekemien tehtävien ja havainnollistavien Geogebra-sovellusten sekä aikaisempien luokka-asteiden kokeiden avulla yläkoulun matematiikkaa.

Arviointi: hyväksytty / hylätty

Palloilu – Pelin ja taidon oppiminen, Liikunta

Tavoitteet: Kurssin tavoitteena on parantaa perustaitoja ja viedä ymmärrystä palloilulajeja yhdistävistä tekijöistä eteenpäin pelien avulla.

Sisällöt ja työtavat: Kurssin tarkka sisältö muotoutuu osallistujien yhteissuunnittelun tuloksena. Kurssi rakentuu yksilö-, pari- ja joukkuepallopeleistä, joita voivat olla esimerkiksi jalkapallo, rugby, amerikkalainen jalkapallo, koripallo, lentopallo, käsipallo, kinball, salibandy, jääkiekko, ringette, futsal, tennis, sulkapallo ja/tai pickleball. Lajitarjontaan voi vaikuttaa myös kurssin ajankohta (syksy/kevät).

Arviointi: hyväksytty / hylätty

Polku omaan hyvinvointiin, Terveystieto

Tavoitteet: Kurssin tavoitteena on oppia pohtimaan oman elämän eri puolia ja löytää niiden välille itselle sopiva tasapaino.

Sisällöt: Onko sinulla koko ajan paljon tekemistä? Tuntuuko siltä, että kaikki kaatuu päälle eikä ehdi ajatella rauhassa ja olla vaan? Tämän kurssin aikana opit tutustumaan itseesi, tunnistamaan omia tunteitasi ja vahvuuksiasi, rentoutumaan, juttelemaan omasta elämästä ja tulevaisuudesta. Lisäksi voidaan keskustella ihmissuhteista, terveellisistä elintavoista sekä erilaisista keinoista pitää itsestään huolta ja ilmaista tunteita. Kurssin sisältöjä voidaan suunnitella yhdessä kurssille tulevien kesken.

Arviointi: Hyväksytty/hylätty

Hyväksytty suoritus vaatii läsnäolon ja osallistumisen oppitunneilla.

Retkeily – Telttayö luonnossa (vain syksyllä)

Tavoitteet: Kurssin tavoitteena on oppia:

- a) tarvittavat taidot metsässä yöpymiseen, retkiruoan tekemiseen ja ensiapuun maastossa
- b) yhteistyö, positiivinen ilmapiiri ja vastuun ottaminen yhteisen retken onnistumisesta.

Sisällöt ja työtavat: Kurssissa pidetään yhteisiä tapaamisia, joiden aikana opetellaan perustaidot retkeä varten, kuten ensiaputaidot, teltan pystytys, retkikeittimen käyttö, kartan luku, retkisuunnitelman teko, tulenteko sekä retkelle pakkaaminen. Kurssin huipentaa metsäretki, joka suunnitellaan yhdessä kurssilaisten kanssa. Kurssin suorittaminen vaatii osallistumisen yön yli kestäväälle retkelle.

Arviointi: hyväksytty / hylätty

Vaateompelu, Käsityö

-Tule valmistamaan omaan tyyliisi sopiva vaate-

Tavoite: Suunnitellaan ja toteutetaan omiin tarpeisiin sopiva, oman tyylin mukainen vaate. Täydennetään osaamista kaavojen piirtämisestä ja muokkaamisesta sekä syvennetään

ompelutaitoja. Tavoitteena on oppia lisää kädentaitoja ja saada valmiuksia ompeluharrastuksen aloittamiseen. Kurssilla opit myös, miten kankaita ostetaan kangaskaupasta.

Sisältö: Kurssilla toteutetaan vaate ommellen. Aloitamme kurssin suunnittelemalla omaan tyyliin sopivan vaateen ja etsimällä suunnitelmaan sopivia kaavoja kaavalehdistä. Opettelemme piirtämään ja tarvittaessa muokkaamaan kaavalehtien kaavoja. Opimme erilaisiin vaatemaleihin soveltuvista kankaista ja valmistamme vaateen kankaaseen sopivien tekniikoiden ja työvälineiden avulla. Kurssin aikana vierailemme kangaskaupassa.

Vaatekurssilla opit lukemaan kaavalehtien ohjeita ja ompelemaan oman vaateen ohjeiden mukaan opettajan avustuksella. Mikäli kurssilla jää aikaa, voit toteuttaa myös toisen käsityön itse valitsemallasi tekniikalla.

Kurssilla tarvitset pitkäjänteisyyttä, huolellisuutta ja innostusta vaateompelua kohtaan.

Arviointi: hyväksytty / hylätty.

Hyväksytyn suorituksen saa, kun osallistuu aktiivisesti oppitunneilla sekä valmistaa vaateen suunnitelman mukaan.

Välkkärit:

”Rohkeutta ja taitoja ohjata välituntiliikuntaa!”

Välkkärit valinnainen on suunnattu oppilaille, jotka haluavat toimia välitunneilla liikunnan innostajina, leikkien ja pelien käynnistäjinä sekä ohjaajina.

Tavoite: Oppituntien aikana oppilaat harjoittelevat ohjaamistaitoja, suunnittelevat välituntiliikuntaa ja pääsevät liikkumaan itsekin. Tavoitteena on vahvistaa osallistujien varmuutta ja kykyä innostaa muita liikkumaan. Saat valmiuksia erilaisten tapahtumien järjestämiseen.

Välkkärit tukevat oppilaiden osallisuutta ja aktiivisuutta kouluyhteisössä, innostaen heitä luomaan liikunnallisia välitunteja kaikille! Välkkärit yhdistävät koulua luoden yhteishenkeä eri ikäisten koululaisten välille.

Sisältö: Välituntitoiminnan lisäksi valinnaisessa järkätään yhdessä suunniteltu sporttitapahtuma. Oppilaiden on mahdollista myös olla mukana juhlien järjestämisessä ja teemapäivien suunnittelussa.

Vamos Välkälle! Tule mukaan tuomaan liikettä ja iloa välitunneille!

Arviointi: hyväksytty/hylätty

